

Världsarv

Kvarkens skärgård

Svenska |

Risö och Södra stadsfjärden

Risö är ett mångskiftande skogsområde mellan motorvägen till Vasa och Södra stadsfjärden invid Toby åmynning. I området finns bl.a. gammal granskog, unga numera gallrade blandskogar, björkskog och klippiga tallområden. Namnet Risö härstammar från 1600-talet, då området ännu var en skild ö.

Södra Stadsfjärden är en nästan två kilometer bred och frodig havsvik, som är en viktig rastplats för flyttande fåglar och området är även en värdefull lokal internationellt sett med tanke på dess häckfågelbestånd.

Områdets mångsidiga skogslandskap kommer man lättast åt längs med det nätverk av vägar av och stigar på området. Men det löns också att göra fria promenader djupare in i skogen bara ens egna orienteringskunskaperna så tillåter. Risös skogsområde gränsar i norr till Gamla hamnens bostadsområde, i öst till motorvägen, i söder till Toby å och i väster till Södra stadsfjärden.

SÖDRA STADSFJÄRDEN.
FOTO:TUIJA WAREN

Längst inne i Södra stadsfjärden vid Toby åmynning finns ett mindre anlagt observationsställe och vid Rövarsjärskär ett högre fågeltorn.

Från fågeltornet invid Rövarsjärskär öppnas en fin vy över Södra Stadsfjärden. Tornet byggdes av forststyrelsen på 2000-talet. Bredvid tornet finns eldplats och lider. Vid mynningen till Toby å finns ett lågt flak som fungerar som ställe för fågelobservationer. Flaket är byggt i slutet av 1990-talet och har renoverats under sommaren 2010. Sundomfjärden omfattar hela södra delen av Södra Stadsfjärden.

Fjärden utgör en nästan två kilometer bred och frodig havsvik intill Vasa, bl.a. Toby å och Solf å mynnar ut i viken. Fjärden är en viktig rastplats för flyttande fåglar och området är även en värdefull lokal internationellt sett med tanke på dess häckfågelbestånd. Det täta beståndet av vass och säv växer sig väldigt högt på sensommaren och skymmer effektivt sikten mot fjärden.

Jaktsäsongen som börjar på hösten i slutet av augusti skrämmer iväg sjöfågeln som gömmer sig här och därför är våren och försommaren definitivt den bästa tiden att besöka lokalen. Kännetecknande för Södra Stadsfjärden är de tusentals gäss, svanar och tranor som samlas här för att äta sig mätta varje vår och höst.

Kommun

Vaasa

Koordinater

70065:32323

Vägbeskrivning

Rakaste vägen från Vasa centrum är att köra längs Handelsplanen söderut och vidare längs motorvägen, tills det efter ca 4,6 km svänger av en ramp mot Gamla Vasa. Kör upp för rampen och sväng höger till förbindelsevägen. Kör längs denna väg ca 400 meter och sväng höger mot Gamla hamnvägen. Fortsätt ca 650 meter tills det till höger kommer en skylt till fågeltornet. Kör längs skogsvägen ca 450 meter till parkeringsplatsen vid skjutbanan (som inte mera är i bruk). Du kan lämna bilen här.

Service

Eldplats och två fågeltorn ligger på områdets västra sida.

Bästa besökstid

På våren och sommaren i april-juli, då naturen har vaknat till full färgprakt och fåglarnas sång är som livligast.

Rariteter

lundsångare, mindre flugsnappare, De mest sällsynta arterna som observerats vid Sundomfjärden är: skrikörn, ägretthäger, rödspov, svarthalsad-dopping och mandarinand.

Världsarv

Kvarkens skärgård

Svenska |

Häckarter

Häckarterna i Risöskog består främst av typiska barr- och blandskogsarter. Störst i antal är bofink, lövsångare och trädpiplärka. Andra vanliga arter är gransångare, svartmes, kungsfågel, svartvit flugsnappare och ärtsångare. Av skogshönsfåglarna är det främst järpar och av duvorna främst ringduvor som man oftast ser och hör i Risös skogar. En av områdets mest intressanta fåglar är lundsångaren som också i Kvarkens förhållanden är en av de mest sällsynta gästerna under sommaren. Alltsomallt häckar det inom en cirka fem kilometers radie från lokalen t.o.m. ca 130 olika fågelarter.

Till Södra Stadsfjärdens häckarter hör typiska våtmarksarter, bland dem rikligt med änder, måsar, vadare och tättingar. Vanligast är sävsångare, sävsparv, gräsand och kricka. Av tättingarna är den mest speciella arten skäggmes och av rovfåglarna brun kärrhök. Som en ny bekantskap sommaren 2011 observerades det en pungmes, som även byggde bo vid Södra Stadsfjärdens. Allt som allt häckar det inom en fem kilometers radie från lokalen cirka 130 olika fågelarter.

Om häckfåglarna fås närmare information i Finlands tredje fågelatlas (atlas3.lintuatlas.fi, på finska):

<http://atlas3.lintuatlas.fi/tulokset/ruutu/700:323>

Fåglar under flyttider

Risös mångskiftande skogar samlar till sig rikligt med olika tättingar varav vissa stannar för att häcka och vissa fortsätter ännu flykten vidare norrut. Under hösten när fåglarnas sångperiod avtar blir det svårare att observera fåglarna, men en van besökare kan då få syn på t.ex. en liten "pepprig" sparvuggla, som börjat samla föda i holkar och hackspettshål.

Södra Stadsfjärdens är under flyttningstider en utomordentligt viktig rastplats, framförallt för sjöfåglar och vadare. Direkt efter att isen försvinner invaderar svanarna fjärdensändan och de får snabbt sällskap av hundratals sothönor, grågäss, gräsänder, bläsänder, krickor och andra andfåglar. Till de öppna vattenområdena samlas om våren också hundratals storskrakar. Solf åmynning och den grunda slambanken på norra sidan om Rövarskär lockar i början av maj till sig hundratals vadare bl.a. brushanar, grönbenor och gluttsnäppor. Under slutet av sommaren vandrar gråhägerarna regelbundet norrut för att leta föda. Då kan man se upp till tjugo hägrar på samma gång.

På hösten samlas här förutom tusentals änder också en stor grupp grågäss som kan omfatta över två tusen individer. Gässen börjar sin höstflytt när jaktsäsongen kör igång i slutet av augusti (20.8).

